

<i>Soalan</i>	<i>Butiran</i>	<i>Markah</i>
1(a)	F1 Menjaga alam sekitar	1
	H1 Plastik sukar dilupuskan	1
	F2 Mengamalkan gaya hidup sihat	1
	H2 Plastik boleh menyebabkan kanser	1
	F3 Mengelakkan kepupusan hidupan liar / akuatik	1
	H3 Plastik dibuang ke dalam sungai / laut	1
	(Mana-mana jawapan munasabah) (Gabungan mana-mana fakta dan huraian / contoh)	[Mak. 3 m]
1(b)	F1 Tularkan program itu di media sosial	1
	F2 Hebahkan program itu di media massa	1
	F3 Kempen / promosi	1
	F4 Ceramah	1
	F5 Pameran	1
	F6 Iklan / poster	1
	F7 Memberi insentif kepada penyumbang program	1
	(Mana-mana jawapan munasabah)	[Mak. 4 m]
1(c)	F1 Earth Hour	1
	F2 Kitar semula / 3R / 5R	1
	F3 Kenderaan elektrik / EV	1
	F4 Penggunaan tenaga solar / tenaga boleh diperbaharui	1
	F5 Bayar bil secara dalam talian	1
	F6 Kurangkan penggunaan kertas	1
	F7 Menyokong barangan / produk kitar semula	1
	(Mana-mana jawapan munasabah)	[Mak. 3 m]

<i>Soalan</i>	<i>Butiran</i>	<i>Markah</i>
2(a)	F1 Pengaruh rakan sebaya	1
	F2 Kurang perhatian daripada ibubapa.	1
	F3 Sikap ingin tahu / ingin mencuba	1
	F4 Inginkan keseronokan	1
	F5 Tidak matang	1
	F6 Pengaruh media massa / media sosial	1
	(Mana-mana jawapan munasabah)	[Mak. 3 m]
2(b)	F1 Mengadakan program pemulihan akhlak	1
	H1 Mengadakan sesi kaunseling individu dan kelompok	1
	F2 Mengetatkan peraturan sekolah	1
	H2 Mengenakan hukuman yang berat	1
	F3 Mengadakan ceramah keagamaan	1
	H3 Memberi kesedaran kepada murid	1
	F4 Program Sekolah Penyayang	1
	H4 Memberi nasihat kepada murid	1
	(Mana-mana jawapan munasabah) (Gabungan mana-mana fakta dan huraian / contoh)	[Mak. 4 m]
2(c)	F1 Menjadikan individu bersikap materialistik	1
	F2 Mengetepikan nasihat orang tua dan anggota keluarga	1
	F3 Menjadikan individu bersikap individualistik	1
	F4 Hidup tidak tenteram	1
	F5 Imej diri terjejas	1
	(Mana-mana jawapan munasabah)	[Mak. 3 m]

<i>Soalan</i>	<i>Butiran</i>	<i>Markah</i>
3(a)	F1 Tidak terpengaruh dengan pujukan kawan	1
	F2 Berpegang teguh pada budaya lokal	1
	F3 Berfikiran positif dan optimis	1
	F4 Menjaga jati diri semasa berada di luar negara	1
	F5 Menolak ajakan rakan dengan sopan	1
	(Mana-mana jawapan munasabah)	[Mak. 3 m]
3(b)	F1 Berkhidmat / menabur bakti di negara sendiri	1
	F2 Memberi khidmat perubatan kepada mereka kurang berkemampuan	1
	F3 Berkongsi ilmu pengetahuan / kepakaran	1
	F4 Menyertai sukarelawan	1
	F5 Mencipta / inovasi dalam bidang perubatan	1
	(Mana-mana jawapan munasabah)	[Mak. 3 m]
3(c)	F1 Mudah terpengaruh dengan budaya luar	1
	H1 Akan kehilangan jati diri	1
	F2 Sukar bersaing dengan negara lain	1
	H2 Gagal mencapai kejayaan dalam bidang perubatan	1
	F3 Imej diri terjejas	1
	H3 Dipandang rendah oleh masyarakat	1
	F4 Cita-cita tidak tercapai	1
	H4 Menghampakan ibu bapa	1
	(Mana-mana jawapan munasabah)	[Mak. 4 m]
	(Gabungan mana-mana fakta dan huraian / contoh)	

<i>Soalan</i>	<i>Butiran</i>	<i>Markah</i>
4(a)	F1 Surat edaran kerajaan / surat pekeliling	1
	F2 Kitab / buku ilmiah / buku teks	1
	F3 Laman sesawang yang diiktiraf	1
	F4 Individu berautoriti / pihak berkuasa	1
	F5 Laporan penyelidikan / jurnal / tesis / artikel	1
	F6 Ensiklopedia	1
	[Mak. 3 m]	
4(b)	F1 Tamatkan panggilan serta-merta	1
	H1 Tidak melayan panggilan	1
	F2 Memberitahu ibu bapa	1
	H2 Jamin keselamatan diri	1
	F3 Membuat laporan polis	1
	H3 Menangkap / menyiasat	1
	F4 Membuat tetapan untuk menghalang nombor / panggilan	1
	H4 Tidak diganggu	1
	(Mana-mana jawapan munasabah)	
	(Gabungan mana-mana fakta dan huraian / contoh)	
	[Mak. 4 m]	
4(c)	F1 Menjejaskan imej negara	1
	F2 Kesejahteraan / ketenteraman / keamanan / keharmonian negara tergugat	1
	F3 Risiko kebocoran maklumat sulit	1
	F4 Menjejaskan keyakinan pelabur asing	1
	F5 Pembangunan negara terjejas	1
	(Mana-mana jawapan munasabah)	
	[Mak. 3 m]	

<i>Soalan</i>	<i>Butiran</i>	<i>Markah</i>
5(a)	F1 Meningkatkan semangat kerja berpasukan / menjalankan tugas sebaik mungkin / membangunkan organisasi / bermotivasi	1
	F2 Berasa dihargai / diiktiraf / berjasa	1
	F3 Menjamin kualiti dalam pekerjaan / budaya kerja cemerlang	1
	F4 Warga kerja akan setia / kekal bersama organisasi	1
	F5 Menggalakkan persaingan mesra	1
	F6 Meningkatkan kepuasan pelanggan	1
	F7 Meningkatkan produktiviti	1
	(Mana-mana jawapan munasabah)	[Mak. 3 m]
5(b)	F1 Sentiasa mematuhi kod etika kerja	1
	H1 Akur dengan peraturan di tempat kerja	1
	F2 Sentiasa bersikap positif	1
	H2 Mempunyai hubungan baik dengan rakan sekerja	1
	F3 Tidak menyeleweng dalam pekerjaan	1
	H3 Bersama-sama membangunkan pembangunan murid dan sekolah / usaha bersama	1
	F4 Berkreativiti / berinovasi dalam pengajaran	1
	H4 Membina minat murid dalam pembelajaran	1
	(Mana-mana jawapan munasabah) (Gabungan mana-mana fakta dan huraian / contoh)	[Mak. 4 m]

<i>Soalan</i>	<i>Butiran</i>	<i>Markah</i>
5(c)	F1 Wujud sikap individualistik	1
	H1 Pergaduhan sesama warga kerja	1
	F2 Menjatuhkan imej organisasi	1
	H2 Hilang kepercayaan pelanggan	1
	F3 Persaingan tidak sihat dalam kalangan warga kerja	1
	H3 Saling menyalahkan / tidak puas hati	1
	F4 Organisasi mendapat kerugian	1
	H4 Menyebabkan organisasi ditutup / muflis	1
	(Mana-mana jawapan munasabah)	
	(Gabungan mana-mana fakta dan huraian / contoh)	
		[Mak. 3 m]

<i>Soalan</i>	<i>Butiran</i>	<i>Markah</i>
6(a)	F1 Seseorang yang mampu berdaya saing pada peringkat global	1
	F2 Berakar umbi / berpegang teguh pada jati diri lokal	1
		[Mak. 2 m]
6(b)	• Membentuk individu yang kreatif dan inovatif / pemikiran yang berkualiti tinggi • Individu yang berilmu dan berkemahiran dalam membuat keputusan • Meningkatkan imej negara di persada dunia • Individu yang mampu bersaing dengan dunia luar • Individu yang berjaya di peringkat global / menang pertandingan antarabangsa • Tidak mudah berputus asa • Meningkatkan pembangunan negara dan modal insan • Individu yang berfikiran di luar kotak dari segi ilmu, disiplin dan wawasan • Menjadi kebanggaan negara (Mana-mana jawapan munasabah)	[Mak. 8 m]

<i>Soalan</i>	<i>Butiran</i>	<i>Markah</i>
7(a)	F1 Mematuhi kod etika bekerja	1
	F2 Melaksanakan visi dan misi	1
	F3 Mengelakkan penyelewengan kerja	1
	F4 Melaksanakan program kesedaran memerangi jenayah rasuah, penyelewengan dan salah guna kuasa	1
	F5 Mematuhi peraturan dan undang-undang	1
	F6 Mengiktiraf pencapaian serta memberikan penghargaan kepada warga kerja yang berintegriti	1
	F7 Datang awal ke tempat kerja	1
	F8 Bekerja dengan bersungguh-sungguh	1
	F9 Tidak ponteng kerja	1
	(Mana-mana jawapan munasabah)	
		[Mak. 2 m]
7(b)	• Pelanggan hilang keyakinan dan kepercayaan terhadap organisasi • Sikap individualistik mengatasi kerja berpasukan • Gejala negatif dalam organisasi meningkat • Mutu kerja atau perkhidmatan merosot • Menjatuhkan imej sesebuah organisasi / diri • Mendatangkan kerugian kepada organisasi • Pelabur hilang kepercayaan terhadap organisasi • Wujud budaya kerja yang tidak berintegriti dalam organisasi • Akan dibuang kerja / hilang pekerjaan (Mana-mana jawapan munasabah)	[Mak. 8 m]

<i>Soalan</i>	<i>Butiran</i>	<i>Markah</i>
8(a)	F1 Bantuan mencari dan menyelamatkan	1
	H1 Mangsa tercedera / tersepit dapat dibantu	1
	F2 Sokongan moral	1
	H2 Dapat memotivasikan diri mangsa	1
	F3 Keperluan asas / makanan / minuman / pakaian	1
	H3 Meneruskan kehidupan seharian	1
	F4 Bekalan perubatan	1
	H4 Menjamin kesihatan mangsa	1
	(Mana-mana jawapan munasabah) (Gabungan mana-mana fakta dan huraian / contoh)	
		[Mak. 4 m]
8(b)	• Menunjukkan sikap perikemanusiaan / membantu yang memerlukan / prihatin • Mengukuhkan persefahaman • Menggalakkan hubungan baik antara negara • Membantu membangunkan semula kawasan yang terlibat teruk dengan bencana • Nasib terbela • Mempercepatkan bantuan yang sepatutnya diterima • Mengelakkan lebih banyak nyawa terkorban / kematian / kehilangan anggota keluarga (Mana-mana jawapan munasabah)	[Mak. 8 m]

<i>Soalan</i>	<i>Butiran</i>	<i>Markah</i>
8(c)	N1 Bertanggungjawab N2 Hormat N3 Kasih sayang N4 Kerjasama N5 Toleransi N6 Rasional • Melakukan 3R / 5R • Melibatkan diri dengan program kelestarian alam anjuran global • Menyokong / menggunakan barangan produk kitar semula • Menghasilkan artikel / poster / karya berkaitan alam sekitar global • Menggunakan media massa menyebarkan maklumat mesra alam • Berkongsi maklumat penjagaan alam sekitar melalui media sosial (Mana-mana jawapan munasabah)	[Mak. 8 m]

<i>Soalan</i>	<i>Butiran</i>	<i>Markah</i>
9(a)	F1 Imej negara terjejas F2 Rahsia negara dibocorkan F3 Ketenteraman / keselamatan negara terjejas F4 Ekonomi negara terjejas F5 Pembangunan negara terbantut F6 Menjejaskan kepercayaan / keyakinan negara lain terhadap negara kita (Mana-mana jawapan yang munasabah)	1 1 1 1 1 1 [Mak. 4 m]
9(b)	N1 Harga Diri N2 Bertanggungjawab N3 Hemah tinggi N4 Hormat N5 Kejujuran N6 Kerjasama N7 Kesederhanaan N8 Toleransi N9 Harga diri N10 Kebebasan N11 Rasional • Semak kesahihan sesuatu maklumat • Mendapatkan pengesahan daripada pihak yang berkaitan / berautoriti • Menyatakan sumber rujukan • Menyebarkan berita atau maklumat yang tidak menyentuh isu sensitif • Tidak memuat naik isu sensitif / kurang sopan / pornografi melalui laman sosial • Tiada serangan peribadi terhadap pihak yang lain • Tidak menokok tambah maklumat atau isi kandungan • Tidak mencetak atau memplagiat bahan tanpa kebenaran pemilik asal (Mana-mana jawapan yang munasabah)	[Mak. 8 m]

<i>Soalan</i>	<i>Butiran</i>	<i>Markah</i>
9(c)	• Menyentuh isu sensitif yang boleh menggugat perpaduan / konflik perkauman / mempertikaikan isu kedaulatan raja-raja • Menyebabkan pergaduhan / perselisihan faham • Menggodam dan menyebarkan maklumat sulit • Menyebarkan maklumat palsu dan tidak tepat • Berkongsi maklumat tanpa kebenaran • Menfitnah dan memburuk-burukkan pihak lain • Menulis komen negatif dalam media sosial • Membocorkan / mengeksploitasi maklumat penting individu atau organisasi (Mana-mana jawapan yang munasabah)	
		[Mak. 8 m]
PERATURAN PEMARKAHAN TAMAT		